

Un viatge per la història de la música

Experimentant amb l'evolució musical

estrís
dinàmica

Breu definició:

Fer un viatge amb experiències musicals a partir d'una narració i posterior reflexió amb petits coneixements sobre la història i evolució de la música i ambientar-ho amb peces musicals a cada moment o època. Simplement és una pauta de la vostra dinàmica de l'evolució de la música.

Participants:

A partir de 10 participants. Joves, monitors, pares i mares.

Espai:

Interior o exterior

Material:

Reproductor CD, paper, bolígraf i elaboració d'un CD amb peces musicals significatives de la història de la música. En el desenvolupament trobareu exemples de possibles cançons per confeccionar el CD de música d'ambient.

Temps aproximat:

30-45 minuts

Objectius:

- Despertar l'interès per la història i l'evolució de la música.
- Fomentar la música per a activitats de reflexió, valors o debats.

Desenvolupament

Asseguts en rotllana perquè es vegi tothom, intentem fer silenci per parar atenció al que anem a analitzar a través de la música. Els participants han de tancar els ulls mentre l'animador, com si tingués un conte a les mans, està llegint una història.

El primer pas és situar el grup en la música més primitiva amb les dues primeres pistes. Mentre sona la música, hem de fer referència al que està sonant. Audició: *Aborígens australians "Ceremonia de la lluvia" i Pigmeus Aka Camerun "Tambor de agua"*.

Sempre amb la música de fons, recordem com eren els primers instruments de vent i percussió (ossos, troncs, pells animals, cos, pedres i fusta).

Més tard, gràcies a l'agricultura, po-

diem ocupar la ment amb altres coses que no fossin la supervivència, i això dóna pas als primers músics. Amb les antigues civilitzacions, es comencen a reconèixer distàncies entre les notes musicals i es consoliden les primeres escales musicals. Instruments d'antigues civilitzacions, com ara flautes, corns de vent o trompetes ja són habituals al marc musical de la humanitat. Però un pas gegant en l'evolució de la música arriba amb la polifonia vocal del segle IX. Audició: *Cantigas de Alfonso X el sabio*.

Des del segle XI fins al XIV, els reis i senyors tenien músics a les seves corts i castells. Per situar-nos en aquesta època, escoltem: *Campanes Abadia Solesmes i/o Cants Gregorians*.

Aquests músics van especialitzant-se i omplen la seva vida component música profana o religiosa, sons i

dances musicals amb els seus instruments més sofisticats. Viatjant de poble en poble, aquests músics són anomenats joglars.

Al Renaixement (S. XV), la polifonia arriba al seu punt àlgid. S'estableixen les veus fins a dia d'avui: soprano, contralt, tenor i baix. Ja apareixen instruments de corda percutida i pinçada. En aquest moment podem escoltar alguna peça musical de Monteverdi. Audició: *Monteverdi "Altri canti d'amor"*.

Quan arribem al Barroc, Vivaldi o Bach són alguns dels protagonistes: *J. H. Kapsberger "Capon Sferraina"*; *A. Vivaldi "Juditha Triumphans"*; *Bach "Suite per a violoncel núm.1"*. Per poder explicar la creació de les primeres òperes que evolucionaran molt posteriorment amb el classicisme de Mozart i Haydn, amb les seves simfonies i quartets de cordes respectivament, tenim: *Mozart "Simf. 40"*; *Haydn "Simf. 94"*.

Els músics s'independitzen dels senyors i reis per compondre al seu gust i al del poble, i intenten guanyar-se la vida als teatres, per exemple. Neix el romanticisme, època que podem relacionar amb les següents audicions: *Alexander Borodin "Príncep Ígor"*; *Nikolai Rimski-Kórsakov "Caprici espanyol"*.

Canviem d'època i música que ens envolta. Entrem al s. XX amb les músiques de compositors europeus i americans. Per això posarem peces elaborades amb una perfecció tècnica extraordinària, ja que és música composta per especialistes que viuen per aquest art: *Cole Porter "Night and day"*; *Gerswing "Wonderfull"*.

El vals, la polka, musicals de Broadway a Amèrica consumits per classes altes i baixes i la música culta (jazz) predominen en l'economia de la música i el seu entorn.

Finalment, per acabar aquesta experiència d'història, donem pas al blues i el country provinents d'esclaus o emigrants a Europa. Són la base del rock and roll als anys 50. Posem una cançó d'Elvis Presley. Audició: *Elvis Presley "All shook up"*. Això és gràcies a l'electrificació d'instruments i veu, i la música arriba a més gent al mateix temps (actes, concerts, balls, etc.).

És important remarcar que la televisió i la ràdio poden donar a conèixer molta més música, però també poden generar modes i gustos fàcils per a la manipulació (sobretot comercial). I arribem als 60, amb cançons de protesta i en defensa dels drets humans. Audició: *Bob Dylan "The Hurricane"*.

I ara coneixem audicions per donar a entendre la progressió de diferents estils que han conformat la música popular del segle XX. Audició: *Beatles "Gírl"*; *Camarón "Volando voy"*; *Radio Futura "Preparada para el baile"*; *Nirvana "Smells Like Teen Spirit"*.

Per últim, una cançó de fa un any, que parla de la mort com una altra etapa de la humanitat: *Mishima "Tot torna a començar"*.

Avaluació

Les conclusions que han de poder treure els participants són diverses. L'evolució de la societat, l'economia o de les creences i els valors que han deixat petjada en els camins que la música ha anat escollint. Els valors de les cançons i dances en els diferents contextos i classes socials, així com la comunicació oral o el trascendent religiós.

A partir d'aquí i amb aquestes pautes es podria iniciar un debat dels Quatre cantons d'una sala o exteriors amb les posicions de *Si, No, Depèn i A vegades*, i els participants argumenten perquè s'han col·locat en aquests llocs.

Finalment, relacionant aquest debat de la història de la música, hem de poder arribar a la principal conclusió: la música ens porta records, moments viscuts i emocions, tots ho sabem. Però ens hem fixat mai que una mateixa peça musical (qualsevol de les que hem escoltat) és ben diferent segons la persona que la valori?

